

Bestämmelser för Gesällbrev i:

Handvävaryrket / Konstvävaryrket

Provbestämmelserna framtagna av branschen och fastställda av Sveriges Hantverksråd 2014-05-21 samt reviderade av branschen 2021-11 och 2022-03.

Ansvarig bransch-/yrkesorganisation

Svenska Hemslöjdsföreningarnas Riksförbund, SHR

Förkunskapskrav

Gesällprov kan avläggas efter minst 2 500 timmar, motsvarar ca 3 år, dokumenterad utbildnings-/yrkeserfarenhet i yrket, eller motsvarande av branschen validerade kunskaper **se bilaga 1**.

Gesällprov – allmänna anvisningar

Gesällprovet är ett yrkesprov som skall vara av sådan art att det efter genomförd granskning visar om den sökande är väl insatt i yrket och har de kunskaper, kompetenser och färdigheter som krävs för att kunna utföra de i yrket förekommande arbetsuppgifterna. Gesällprovet kan utföras som specialarbete inom eller i anslutning till utbildning, dock utan lärarhandledning eller som enskilt arbete.

Den sökande ska vara väl förtrogen med den teknik och produkt som provet avser samt ha goda kunskaper i textil montering samt ha god materialkännedom.

Förlaga till gesällprov ska lämnas för godkännande till granskningsnämnden innan provet påbörjas och när provet är slutfört ska det lämnas till granskningsnämnden för slutgranskning.

Gesällprovet ska lämnas in för granskning innan nästa ansökningstillfälle. Dvs om ansökan lämnats in före den 1 september, ska Gesällprovet lämnas in för granskning före 1 februari.

Provanvisningar

Beskrivning av praktiskt prov och dess genomförande **se bilaga 2**.

Granskning av provet

En kontrollant utsedd av SHRs granskningsnämnd ska intyga att provet är egenhändigt utfört i enlighet med de fastställda provbestämmelserna, **se bil. 2** samt följa arbetet och närvara då arbetet påbörjas och då väsentliga moment utförs.

Kontrollanten närvarar vid den avslutande granskningen av provet. Granskning av gesällprovet ska ske i nära anslutning till att provet är genomfört, **se bil. 2**

Kostnader

Branschkostnaderna för **gesällprovet** är 1 500 kr (validerings/bedömningsprocess 3 000 kr) och betalas till SHR. Betalningen ska vara gjord innan den **1 februari** eller **1 september** för att ansökan ska behandlas. För den som ansöker om validering av Gesällprovet är kostnaden 3 000 kr. Betalning

Den administrativa **kostnaden för Gesällbrevet** hittar du information om i ansökningshandlingen för Gesällbrev. Kostnaden betalas till Gesäll och Mästarbrevskansliet. Med brevet följer ett Gesällkort med kort information om Gesällbrev, översatt till fem språk.

Ansökan

Ansökan/anmälan om att avlägga gesällprovet görs till Svenska Hemslöjdsföreningarnas Riksförbunds, SHRs Granskningsnämnd.

Ansökan ska innehålla förslag till gesällprov komplett med ansökningshandlingar

- tydlig förlaga/skiss och garnkarta
- teknikprov
- fullständig vävnota
- skiss där detaljprovet nogga markerats ut
- beräknad material- och tidsåtgång.
- verifikation på betald ansökningsavgift.

Ansökan som ska vara i A4 format ska lämnas i två exemplar, ett original och en kopia samt skickas in digitalt. Ansökan ska vara SHRs Granskningsnämnd tillhanda senast **1 februari** eller **1 september**.

Efter godkänt prov ansöker branschen om **gesällbrev** hos Gesäll- & Mästarbrevskansliet. Ansökan samt generell information finns på www.hantverksrad.se

Utdelning av gesällbrev sker via den lokala hantverks- och/eller företagarföreningen och sker vanligtvis en gång per år.

Kontaktuppgifter:

Branschorganisation:

Svenska Hemslöjdsföreningarnas Riksförbund SHRs Granskningsnämnd
Åsögatan 122, 116 24 Stockholm
Agneta Carlson Tfn. 08-54 54 94 52
info@hemslojden.org www.hemslojden.org

Gesäll- & Mästarbrevskansliet:

Sveriges Hantverksråd
Gesäll- & Mästarbrevskansliet
Box 147
793 23 Leksand

Tel. 0247-369 50

www.hantverksrad.se

info@hantverksrad.se

Tveka inte att kontakta oss om du har frågor eller funderingar kring Gesällbrev!

Bilaga 1

PROVANVISNINGAR FÖR GESÄLLPROV I HANDVÄVARYRKET / KONSTVÄVARYRKET

Förkunskapskrav om formell utbildning saknas

Sökande som saknar formell utbildning ska redovisa motsvarande kunskaper inom följande ämnesområden:

Material:

Kunskap om vävstolar och redskap

Kunskap om material för vävning samt materialberäkning

Kunskap om vävkvaitéer (garn i kombination med teknik och täthet)

Mönster:

Studerat mönster och teknik i äldre och nutida vävnader

Bearbetning av detaljer från äldre förebilder

Kunskap om mönsterbindning och mönsterplanering

Bearbetning och anpassning av skisser till lämpliga tekniker, material, kvaitéer och färger med avseende på användningsområde.

Bindning:

Kunskap i bindningslära och analys av bindningar

Vävteknik:

Kunskap om enkla och mer komplicerade samt mångskiftade tekniker

Montering och efterarbete:

Kunskap om efterbehandling, montering och avslutning.

Kunskap om lämpligt monteringsmaterial.

Vård av textilier:

Kunskap om skötsel och rengöring, hantering och förvarning

Intyg fordras från person, sakkunnig inom ämnesområdet, förslagsvis arbetsgivare eller hemslöjdskonsulent.

Bilaga 2

PRAKTISKT PROV

Provet ska bestå av:

Vävnad i valfri teknik t ex: dräll, förenklad dräll, olika mattekniker, upphämta eller konstvävnad utförd efter förlaga där material, teknik, form och färg uppfyller upphovsmannens intentioner.

Grovleken på varp och inslag är valfria men skall vara väl anpassad till tekniken och arbetets slutliga funktion, kvalité och användningsområde

Provet ska:

utföras självständigt efter egen eller annans förlaga och ska visa prov på hög yrkesskicklighet, där färg, form, teknik, täthet, material och funktion är anpassade till det tillverkade objektet och användningsområdet.

- ha textilt och tekniskt hög kvalité som visar prov på stor yrkesskicklighet
- ha en avslutning/montering som är väl anpassad till yrkesprovets kvalité, funktion och användningsområde.
- utföras enligt **fastlagd tidsram** (160 – 200 tim).

När provet lämnas för granskning ska det åtföljas av:

- förlaga med väl preciserade beskrivningar och fullständig vävsedel
- beskrivning av arbetsprocessen och t ex fotodokumentation
- undertecknat protokoll från kontrollanter med bl. a styrkt tidsrapportering

I förekommande fall och om så önskas ska objektet få visas på den person eller i den miljö som det är avsett för.

Provet granskas med avseende på:

- tolkning av förlaga
- montering anpassad till aktuellt användningsområde
- kvalité (material, teknik och täthet) anpassat till användningsområde
- färg/form
- utförande och helhetsverkan
- tidsåtgång

Granskningsnämndens beslut grundar sig helt på inlämnade ansökningshandlingar och utfört teknikprov. Gesällprovet ska överensstämma med det inlämnade teknikprovet och ha samma montering som detta. Eventuella ändringar/avvikelse under arbetets gång måste granskas och godkännas av granskningsnämnden innan arbetet påbörjas.

Granskningsprotokoll

Ett granskningsprotokoll i original, undertecknat av granskarna, skall bifogas till ansökan om gesällbrev.

Bedömning

Varje moment som granskas ges godkänt eller icke godkänt. Granskningsnämnden kan, om man anser att ett gesällprov är utfört med mycket stor skicklighet, tilldela gesällen medalj.

Avslag

Vid avslag av ansökan lämnar granskningsnämnden en skriftlig motivering till den sökande. Ansökningsavgiften till SHR återbetalas inte om ansökan avslås.

Granskningsnämndens beslut går inte att överklaga.

VALIDERING AV LÄNGRE YRKESERFARENHET I YRKET*

De som har varit verksamma i minst tio år inom yrket, kan presentera en dokumentation av genomförda arbeten (portfolio) som valideras och bedöms av branschen.

Valideringen bygger på att yrkesnämnden med säkerhet kan se de kvalitéer som annars bedöms via Gesällprovet. En godkänd validering berättigar till ett Gesällbrev.

En CV där utbildningshistorik och arbetserfarenhet framgår skall inlämnas digitalt i PDF-format. Om portfolilo och information inte är klagörande kan hen ombes att komplettera materialet eller uppmanas att göra Gesällprovet.

*Om Du gör en validering och har för avsikt att ansöka om mästarbrev ber vi dig uppmärksamma att Gesällbrevet endast är ett av kraven, se bestämmelserna för Mästarbrev.

Svenska Hemslöjdsföreningarnas Riksförbund, SHR

www.hemslojden.org

Åsögatan 122,

116 24 Stockholm

Tel. 08-545 494 52